

ענף י"ט

*א) ונחזור לבאר סדר יציאת ז' מלכים אלו מתוך הבינה, ואיך נשברו. הנה ראשונה יצאו כולם מתוך הבינה, והיו כלולים באור הדעת, ונכנסו עמו בכלי שלו, והנה נודע כי ששה מלכים אלו הם בחי' ו"ק דז"א, וכל אחד אינו גדול מחבירו, כי כל אחד הוא קצה אחד גדול מחבירו, ולכן לא היה כח בשום כלי מהתחתונים, לסבול בתוכו יותר מחלק אור המגיע לחלקו בלבד. וכאשר יצאו כולם כלולים בדעת, לא היה יכול הכלי לסבול את כולם, ונשבר וירד למטה, כמו שיתבאר בע"ה. אח"כ יצאו ששה אורות האחרים, בכלי החסד, וגם הוא לא היה יכול לסבולם, ונשבר וירד למטה, כמ"ש בע"ה.

ב) וכבר נתבאר לעיל, כי ז' אורות הם, אלא שנ"ה נחשבין לא', כי ב' פלגי דגופא הם. ואח"כ ירדו הה' אורות בכלי של גבורה וירד ג"כ עמהם הרשימו של חסד, פירוש, כי נודע שכל הה' ספירות מחד עד הוד, כל אחד מהם נותן חד רשימו שלו בספירת יסוד, כי לסבה זאת נקרא יסוד כ"ל, לפי שהוא כולל כולם, וע"כ כל אחד מוריד רשימו חד ליסוד ולא יכול לסבול ומת ונשבר. ואח"כ ירדו הד' אורות וב' רשימין של חסד וגבורה בכלי הת"ת, ונשבר גם הוא וירד,

פנים מאירות

בבחי' טפה במח האב, א"כ ודאי שאין ז"ת תופסים שום מקום שם, מה שאין כן ז"ת עצמם, אשר כולם רק בחי' התפשטות המלכות דאז"א, א"כ ודאי שלא האחד גדול מחבירו, ולפיכך לא היה כח בשום כלי לסבול בתוכו יותר מחלקו המגיע להם.

א) וכל אחד אינו גדול מחבירו וכו': כי הכתר שה"ס ראש, נמצאות כל הט' תחתונות כלולות במלכות שלו, על דרך הטפה במוח האב, א"כ ודאי שאין הט' אורות תופסים שום מקום שם. ועל דרך זה חו"ב שהם ג"כ בחי' ראש, אשר ז"ת כלולות במלכות שלהם

וכעד"ז עד שירדו שש אורות וחמשה רשימות בכלי היסוד, ולא הי' יכול לסובלם ונשבר גם הוא וירד. וכשבא אור המלכות לא בא אלא הוא לבדו, ועכ"ז לא היה יכול לסבול, ונשבר גם הוא וירד.

ג) ופעם הדבר, כמו שהודעתך למעלה, כי בעקודים כאשר חזרו האורות שנית להכנס בכלים שלהם, לא נכנסו ממש בכליהם, רק בכתר נכנס אור החכמה וכו', ובכלי היסוד נכנס אור המלכות, ונשאר כלי המלכות ריקם, אשר לסבה הזאת נק' המלכות אספקלריא דלא נהרא, דלית לה מגרמה כלום, ונק' עניה ודלה, כי האור שנכנס אח"כ בכלי של המלכות אינו אור שלה, רק אור חדש מזווג או"א, כמבואר אצלינו, וזה ענין מ"ש לעיל, אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום, רק האור שלה הוא ממקום אחר, וזכור ענין זה. והנה, כיון שכל אלו הכלים של הנקודים, נעשו בהסתכלות העין בעקודים, כנ"ל, לכן כיון ששם היה חסר בחי' אור המלכות מן הכלי שלה, גם זה הכלי של המלכות דנקודים היה חסר, ולא יכלה לקבל האור שלה, ונשברה.

ענף כ'

* א) ונבאר עתה ענין אחורים דאו"א, שגם הם נפלו ונשברו, ותחלה צריך לבאר הקדמת פב"פ ואב"א. והענין כנ"ל, כי מקום הקליפות והחיצונים הם אחורי נוקבא דז"א, ושם הם נדבקים, ואמנם ג"כ באחור ז"א יש קצת אחיזה, והנה טרם ברא אלקים אדם על הארץ, היה כח בקליפות לינק שפע מקדושה, בסוד ואדם אין לעבוד את האדמה, ואחד מעבודת האדמה הוא כיסוח קוצים מן הכרם, אשר לזה צריך מצות מעשיות. אבל כאשר נאצלו ז"ת, עדיין לא היה

פנים מאירות

מטרם שנברא אדה"ר היתה הנקודה דבחי"ד בגניזו, ולא היתה מגולה לחוץ זולת הנקודה דבחי"ב שה"ס הרחמים כנ"ל, והיה זה כדי שלא תהי' אחיזה לחיצונים, כמ"ש בפמ"ס בענף א' אשר כל אחיזתם ושורשם של החיצונים והקליפות היא בנקודה דבחי"ד, ע"ש.

והנה באופן זה הנזכר, אע"ג שאין אחיזה לחיצונים כאמור, כי האחורים מכוסים בפנימיות ורק הפנים מגולה כלפי חוץ, עכ"ז קומתם בקטנות והמה חסרים ג"ר ואין בהם אלא קומת זו"ן, מפני שהמ"ן עלו עד החכמה ונמשך האו"י והאו"ח מכתר לחכמה ומחכמה לכתר ובאופן זה אין שם אלא קומת ז"א, כמ"ש לעיל בענף ג' עש"ה ובפמ"ס שם וזה שנק' אב"א. והבן היטב.

וע"י מצות ומעשים טובים הצדיקים מעלים מ"ן ואז חוזרים פב"פ. פירוש, כי עי"ז המה

א) הקדמת פב"פ ואב"א וכו': כבר ידעת פירוש תיקון קוין שה"ס המתקלא, דהיינו הלשון שבמאזנים המכריע בין ב' הקצוות חסד ודין. כי מכח החיבור דנה"י דבחי"ב שה"ס נה"י דס"ג עם נה"י דבחי"ד שה"ס נה"י הפנימיים דא"ק ונתקנו בסוד מ"ן, אז עלו מ"ן אלו עד ע"ב דגלגלתא דהיינו חכמה שבכתר, ומכח זה נעשו בחי' דו"נ, דהיינו ב' קצוות חסד ודין בכל ע"ס, וסוד המסך המעלה או"ח ה"ס המכריע ביניהם בסוד המתקלא, ונמצאים חסד ודין פב"פ בקומה שוה.

והנה המסך הזה כבר ידעת שהוא כלול מב' בחי', מסוד המ"ן שה"ס דינא רפיא ודינא קשיא, כי יש בו מבחי"ב ומבחי"ד מחוברות יחד ואו"ח עולה מבין שניהם, כמ"ש לעיל. אמנם כאן סו"ה וכל אחוריהם ביתה, אשר

אדם הראשון התחתון נברא בעולם, יצאו זו"ן אב"א, מפני פחד החיצונים שלא יינקו, כי אם היו עומדים פב"פ היה לקליפות מקום להתאחזו במקום אחיזתן שהמה אחוריים לינק, כי מפנים לא יוכלו לינק, ולכן הוצרכו להיות מתדבקים אב"א, כדי שלא יוכלו החיצונים לינק משם.

ב) וכאשר נברא אדם הראשון ועשה מצות מעשיות החזירם פב"פ, ואז לא היה פחד מן הקליפות, כי כבר חפר ועזק וסקל וכת קוצים מן הכרם. והנה בהיותם אב"א, אין לזו"ן רק כותל א' לשניהם, וכותל א' לבד מספיק בין שניהם. ומשתמשים בכותל א', חצי כותל לז"א, וחצי כותל לנוקבא. וכאשר אדם החזירם פב"פ, ע"י מצוות ומעשים הטובים, אז נגמר ונשלם אחור א' שלם לזה, ואחור א' שלם לזה, ויכולים לחזור פנים בפנים.

ג) וטעם הדבר, כי האדם התחתון על ידי מעשיו גורם זוג עליון, ויורדין טפין עילאין למטה, שהם בחי' המוחין דז"א, והם בחי' החו"ג אשר הם עיקר הטפה, כנודע, כי אין יוצא מיסוד דבינה רק חו"ג. כי מן החכמה ובינה דז"א, אינו יוצא

פנים מאירות

ב) כותל אחד לשניהם וכו' חצי כותל לז"א וכו': כותל ה"ס המסך, דהיינו קו האמצעי המכריע ביניהם בסוד המתקלא כדאמרן עש"ה. וכבר נתבאר שהוא כפול מבחי"ב ומבחי"ד, אלא מתוך שבחי"ד בגניזו ע"כ נבחן כמו כותל אחד מבחי' נקודה דנה"י דס"ג לבדו, כנ"ל.

ג) כי האדם התחתון ע"י מעשיו גורם וכו': כמו שנתבאר לעיל אשר האחורים אינם מתגלים זולת עם גילוי החסדים, שרק אז אין פחד מהחיצונים, שזה בא ע"י מצות ומעשים טובים כנ"ל.

כי אין יוצא מיסוד דבינה רק חו"ג וכו': כנ"ל שקו האמצעי הנק' דת"י הוא בחי' או"ח והמסך שהוא מעלה או"ח ממטה למעלה בסוד הראש שנק' חו"ב, והיינו מיסוד דבינה ולמעלה בסוד קו האמצעי והמתקלא, ומשם מתפשט היסוד דבינה ומשפיע למטה

ממשיכים מזווג העליון טיפין דחו"ג, אשר החסדים בעצמם לאט לאט המה מגלים הבחי"ד לחוץ בסוד המסך, ומאחר שאין האחור מתגלה אלא ביחד עם החסדים, אז אין פחד מהחיצונים, כי החסדים מעוורים עיניהם ואינם יכולים להתאחזו באחורים, עד שנשלמים האחורים להתגלות ואז נעשה עליו זווג דג"ר וגדלות שקומתו עד הכתר, כנודע שאין קומת הכתר מתגלה זולת על מסך דבחי"ד, וכבר הארכנו בזה בענף ג' ובענף ד' בפמ"ס עש"ה.

וזהו שנק' פנים בפנים, כי אז נמצאים החסד והדין בקומה שוה, כי מטרם שנתגלה הדין בסוד המסך הרי היו בבחי' ו"ק, ועתה בכח גילוי הדין חזרו לקומת כתר, אלא שהדין לא היה יכול להתגלות בטרם שנתגלו טפין דחו"ג שע"י מצוות ומע"ט כנ"ל, ולפיכך נמצאים שניהם במעלה אחת בענין המשכת הג"ר שזהו נק' פנים בפנים והבן היטב.

רק הארה בעלמא, שמכים החסדים המגולין שם, ומוציאין אורותיהן לחוץ. והנה בבוא אלו החו"ג בראש ז"א, כדין איהו נקיט החסדים ומשתלים אחור ידיה, ואיהי נקטא גבורה ומשתלים אחור ידיה, וכדין אתהדרו פב"פ, כמ"ש בברכת אבות.

ד) והרי ביארנו, איך החו"ג גורמים הגדלת אחורים, ועל ידי כן, יכולים לחזור פנים בפנים. נמצא, כי בודאי הוא שבערך בחי' זו, יותר גדולה הארה של החו"ג הבאים להם מחדש, מהארה שהיתה להם בראשונה, לפי שהארה ראשונה הניחה בבחי' אב"א, והארה זו החדשה החזירם פב"פ. נמצא, כי זו ההארה המחודשת, היא נקראת פב"פ. אבל בערך בחי' אחרת, לא תקרא אלא בחי' אב"א. לפי שלא הגדילה רק בחי' אחורים, כנ"ל, וממילא הוחזרו פב"פ מאליהם. ובבחי' זו תהיה הארה זו פחותה וגרועה מהראשונה, כי הראשונה תיקנה ועשתה כל הפרצופין כולם שלימים, וזאת לא עשתה רק הגדלת החצי אחורים, כנ"ל.

ה) והנה מ"ש, שנפלו האחורים דאו"א, הוא על בחי' חו"ג המגדילים האחורים ומחזירים פב"פ. לכן אל תתמה אם אנו אומרים ומכנים בחי' זו: פעם פב"פ ופעם אב"א, והוא, על בחי' החו"ג אלו. והוא בחי' חו"ג שלוקחים או"א מן

פנים מאירות

רוצה לרדת למטה והמסך מעכב עליו שנקרא הכאה, כמ"ש לעיל בענף ד' בפמ"ס ובפמ"א עש"ה. וענין הוצאת אורות דחו"ב לחוץ גם נתבאר שם, כי כל הכמות בשיעור קומה שהאו"ח עולה ומלביש, הרי קונה בעצמו ג"כ אותו הכמות והשיעור, וזהו שנק' שהחו"ג דהיינו האו"ח העולה מוציא אורות דחו"ב לחוץ, עש"ה.

ד) שלא הגדילה רק בחי' אחורים וכו': כמ"ש לעיל שהחסדים גורמים שיתגלה האחורים אשר אז נשלמים בעביותם וראוים להעלות או"ח והמשכת ג"ר, אמנם הם במהותם אינם רק בחי' חו"ג לבד, דהיינו שנתגדלו החסדים ונגלו הגבורות. וענין המשכת הג"ר שה"ס פב"פ הרי זה נעשה מאליהם כנ"ל.

במוחין דז"א. וכבר ידעת שבשורש הא' שמטרם המ"ן נתקן מסך בכלי מלכות, ובשורש הב' שע"י המ"ן נתקן המסך בסוד עטרת יסוד, כנ"ל בפמ"ס ענף י"ח ובפמ"ס ענף ט' עש"ה.

וזה אמרו, שאין יוצא מיסוד הבינה רק חו"ג, דהיינו או"ח הנמשך ממעלה למטה שה"ס חו"ג, כי החכמה ה"ס קו החסד שבראש והבינה ה"ס קו הדין שבראש, וע"י המסך המגלה חסדים ממטה למעלה מחזיר את החו"ב במעלה שוה פב"פ כמ"ש לעיל. וממש כל כמות האו"ח וקומתו שבראש, נמצאת היסוד דבינה שה"ס הפה והמלכות של ראש משפעת לז"א. שמכים החסדים המגולים שם ומוציאים אורותיהם וכו': הכאה ה"ס הזוג, שהאו"י

הכתר שהוא א"א, כדי להחזירם פב"פ, כי גם באו"א היה בהם בחי' אב"א, כמו שיתבאר בע"ה. וכבר ידעת כי הטפה המציירת הולד והמגדיל, הוא הבחי' זו דחו"ג, ואלו הם סוד האותיות שמהם נוצר הולד. ועוד, כי האותיות הם תמיד לעולם בחי' הכלים, כנודע. ואלו נעשו כלים לאו"א, בסוד האחרים כנוצר, ואלו הם שירדו למטה עם שארית החסדים היוורדים לצייר הכלים של הולד, שהם ז' מלכים דבחי' זו"ן.

ו) והנה כל אלו הם בחי' כ"ב אותיות התורה: וז' מהם, הם כלים לז' מלכים. וט"ו מהם, הם כלים לאו"א. וכמו שנתבאר לעיל, כי יותר גדולים הם או"א מכל זו"ן. וסימן לאותיות או"א, הם י"ה, כי או"א הם גם כן סוד י"ה שבשם, כנודע. ואותיות ז"א, הם שעטנ"ז ג"ץ. והט"ו אותיות הנשארים, הם דאו"א: ו' מהם הם דאחרים דאו"א, שהם בד"ק חי"ה וכנוצר בתיקונים ובזוהר. ושאר אותיות הם אוכ"ל מספר"ת, הם פנים דאו"א.

ז) וזהו הטעם של אלו האותיות של שעטנ"ז ג"ץ, שצריכים ג' זיינין ותנין על כל אחד מהם, ואמנם באותיות בד"ק חי"ה צריכים תג א' על כל אחד מהם, וגם למה נשתנו אלו תשעה אותיות, משאר האותיות, שאין בהם שום תג. אבל הענין, כי האותיות שעטנ"ז ג"ץ, הם סוד הז' מלכים שמתו, ולפי שמהם נתהוו ויצאו הקליפות, כנודע, לכן הם אותיות שט"ן ע"ז ג"ץ. פי' שהם תגבורת וחזק עוז הדינין העזים, אשר ירדו ונעשו מהם השטן שהם הקליפות. וכבר נודע, מ"ש בזוהר באדרא זוטא ובספרא דצניעותא דף רצ"ב ע"ב, כי אלו הז' מלכים הם ניצוצין דאזדריקו, כהאי אומנא דאכתיש בפרזלא ואפיק זיקין לכל סטר, וזהו ג"ץ, כמ"ש, גץ היוצא מתחת הפטיש, וכו'.

פנים מאירות

בע"ה, ונמצא שהולד נוצר רק מבחי' חו"ג והטפין הנ"ל ולא מעצמות חו"ב, והבן.

ז) הם ניצוצין דאזדריקו וכו': פירוש של ניצוצין ה"ס אור חוזר, כי או"י מוגדר בשם אורות, ואו"ח מוגדר בשם ניצוצין, כמ"ש בשער מאמרי רשב"י ע"ש. והוא משום שהאורות לא ירדו רק נסתלקו מתוך הכלים ועלו למעלה לשורשם, ולא ירד רק בחי' האו"ח לבד, וה"ס רפ"ח ניצוצין שירדו להחיות את הכלים.

ה) כי גם באו"א היה בהם בחי' אב"א וכו': כמ"ש לעיל שמתוך שנתעלה המסך דמ"ן לסוד החכמה שנק' נקבי עינים, אז יצא האור מכתר לחכמה ומחכמה לכתר, שהוא בחי' זו"ן בחסרון ג"ר, שנק' בכל המקומות אב"א, כי חסר שם אור הפנים שהוא ג"ר.

הוא הבחי' זו דחו"ג ואלו הם סוד האותיות שמהם נוצר הולד: כי כל ענין הולד ה"ס האו"ח המתפשט מהמלכות של ראש ממעלה למטה, וכמ"ש בענפים הקודמים וכמ"ש לפנינו

(ח) וכבר נתבאר לעיל, כי אלו ז' מלכים לקחו אורם מגוף א"ק שתחת שבולת הזקן, ולא מלמעלה, נמצא שהם חסרים בחי' ג' אורות עליונים שהם אח"פ, כי לכן נשברו הפנים והאחוריים שלהם, ואלו הם בחי' ג' תגין, שיש למעלה על כל אות מאלו הז' הנ"ל, כי הם מורים על הסתלקות האורות והחיות מן הכלים, שהם אותיות, ונשאר האור למעלה מהם ולא בתוכם, כדרך צורת התגין על האותיות.

(ט) אבל האותיות בדק חיה, הם אחורים דאו"א שירדו, וכבר ביארנו לעיל כי או"א לוקחים ב' אורות של חו"פ, ולא חסר מהם רק אור האו"ן, אשר ע"כ לא לא ירדו מהם רק בחי' אחוריים, וכנגד אותו האור שחסר מהם, אנו מתייגים תג א' על כל אות מהם, כנגד אותו אור הפרטי שחסר מהם. וכבר ביארנו, כי מה שיורד מאו"א נקרא אחור, וגם נקרא פנים, כי להיותו חסר אור און העליונה מן ב' אורות אחרים, לכן החסרון הנמשך מצדו הוא גדול, כי הוא הבחי' העושה אותו פב"פ.

פנים מאירות

שמהסתכלות עינים באח"פ, שהם בחי' אחור ולא פנים. ואפי' בחי' הפנים שהגיע להם מחו"ב דנקודים ג"כ לא יכלו לקבל, משום שלא היה להם מאור העינים כלום, וע"כ נשברו פו"א.

וזה אמרו, שהם חסרים מג' אורות עליונים דהיינו אח"פ דבחי' ראש, כאמור. כי מחו"פ דגופא לא יכלו לקבל, שאין אור העינים מגיע לשם, כי אינו נמשך רק ברו"ת לבד שהמה רק בחי' אח"פ דראש, כמבואר.

(ט) כי הוא הבחי' העושה אותו פב"פ וכו': פירוש, שע"י החסרון של אור האו"ן, נתבטל אותו האור דחו"ג שקבלו ע"י נה"י דכתר, כדברי הרב לעיל, אמנם נתבאר שמקודם זה לא היו חו"ב אלו, רק בבחי' אב"א, שע"י זה האור הרויחו בחי' ג"ר דהיינו פנים בפנים. ואחר שנתבטל, חזרו או"א לבחי' אב"א כמקודם.

וזה אמרו, לכן החסרון הנמשך מצדו הוא

(ח) נמצא שהם חסרים בחי' ג' אורות עליונים שהם אח"פ וכו': כלומר, אח"פ דבחי' ראש הס"ג, כמ"ש לעיל, אשר השבולת ה"ס הראש דאותו הס"ג שיצא דרך העינים, והוא כלול מאח"פ דראש הע"ב, בסוד שיפולי דע"ב לתוך הס"ג. ונבחן בו: ראש פנימי שה"ס כתר, והם אור האו"ן שבשבולת הזקן. וראש חיצוני שה"ס חו"ב, וה"ס חוטם פה שבשבולת הזקן, ומהם לקחו ג"ר דנקודים כח"ב, שהם גם כן סוד אותם ב' ראשים: פנימי וחיצון, הנ"ל. אמנם הז"ת המה לקחו מבחי' חוטם פה שלמטה משבולת, אשר חג"ת לקחו משבולת עד החזה, ונהי"מ לקחו מחזה עד הטבור.

וכבר נתבאר, אשר אור העינים אינו מגיע רק לבחי' ראש ותוך לבד, אשר הראש ה"ס הכתר, והתוך ה"ס חו"ב, כנ"ל ע"ש, ונמצא אשר לז"ת שכבר אין להם אפי' מבחי' תוך, שה"ס חו"ב דשבולת שה"ס חו"פ דראש, וע"כ כל בחינתם הוא רק מבחי' אור הג'

(י) והנה מוחין אלו שהם חו"ג, הם נמשכין לאו"א עם הכלים דנה"י דא"א דוגמת מוחין דז"א שבאים עם נה"י דאו"א, וגם נה"י מאלו, ירדו למטה, ובערך שבאו מא"א נמצא, כי זה נק' חסרון בא"א עצמו. וכבר ביארנו הטעם, כי מה שגרם לו ענין זה, הוא לסבת לקיחתו אור האזן בסופו, ולא בתחילה, ואמנם בערך שכבר לקחו או"א, לא יקרא חסרון זה חסרון דא"א אלא חסרון דאו"א עצמם.

פנים מאירות

לתחתון. ולכן נבחן שליש תחתון דת"ת אל בחי' נה"י שה"ס הכתר שלו, כי כבר יצא מבחי' חג"ת, והבן.

וזה אמרו, ואמנם בערך שכבר לקחו או"א לא יקרא חסרון זה חסרון דא"א, אלא חסרון דאו"א עצמם עכ"ל. והוא משום שכבר נחשבים לבחי' או"א, כאמור. ודע שהמה מכונים תמיד, שנתבטלו אחורי נה"י דכתר, כי אין לו כלל יותר יחס אל הביטול ושביה"כ, חוץ מנה"י שלו שנתלבשו באו"א כנ"ל. ולפיכך מוגדרים בשם אחורי נה"י, והיינו משום שהם סוד חיצוניות דעליון שנעשה פנים בתוך פנימיות התחתון, כדברי הרב לעיל בענף ט"ז עש"ה, ובמה שביארנו באורך בפמ"ס שם אשר שורש חיצוניות דעליון הוא ג"כ מסוד התחתון שעלה לשם מתחילה בסוד העליה עש"ה. ובזה תשכיל לדעת, אשר אלו אחורי נה"י דכתר, ה"ס חיצוניות דנה"י דכתר שנעשו פנים בפנימיות התחתון שנק' זווג עליון דאו"א עלאין, כמ"ש לעיל באורך שתחילתו מתחיל ג"כ מסוד חו"ב אלו שעלו לשם, באופן שאין שום יחס הכתר בענין שביה"כ או הביטול, והבן מאד.

ובזה תבין סוד הדעת דנקודים, שיצא לראשונה בסוד שבירת הכלי שלו, שמוחין אלו שבאו לאו"א בסוד נה"י דכתר נעשו פנים בפנימיות שלהם, שפירושו שעשו מתחילה הזווג הפנימי שמעינים ולמעלה

גדול, כי הפסידו הג"ר וחזרו לאב"א, כאמור. ודע, שזהו שהרב מכנה בכל מקום, שנתבטלו אחורים דאו"א, שהכונה שהפסידו הג"ר והבן.

(י) נמשכים לאו"א עם הכלים דנה"י דא"א וכו': כי יחס התחתון לעליון שלו בענין הזה דהתלבשות נה"י שוים בכל המדרגות, וזהו שמדמה אותו למוחין דז"א, המתלבשים ובאים בז"א, עם נה"י דאו"א.

וכבר ידעת שורש של התלבשות נה"י דעליון בתחתון, שה"ס שיפולי אח"פ דראש העליון בתוך ראש התחתון, שמצבו למטה מפה דעליון, כמו שהארכנו לעיל בסוד שכולת הזקן ופרסה, עש"ה. וזה נוהג בכל פרטי המדרגות דרת"ס כמ"ש בפמ"ס ט"ז עש"ה.

לסבת לקיחתו אור האזן בסופו לא בתחילה וכו': כי על כן כבר נמצאים חו"ב מבחי' לבר מרישא, שאין בהם תיקון קוים בשלימות, דע"כ נתבטלו אחוריהם ועמהם בחי' נה"י דכתר המתלבשים באחורים אלו, כאמור.

בערך שכבר לקחו או"א לא יקרא וכו': כן ביארנו בפמ"ס ענף ט"ז אשר זה החלק דאח"פ דעליון שנשפל והתלבש תוך התחתון כבר יצא ובא לרשות התחתון ונחשב לתחתון, שה"ס הנודע בכ"מ אשר מלכות דעליון הוי כתר לתחתון, והיינו ודאי משום שנבחן

כ) והנה בענין העקודים כבר נתבאר לעיל, ענין בחי' מנת"א שבהם, ונבארם פה בבחי' הנקודים. ונאמר כי בחי' הנקודים, הם האורות הראשונים שיצאו בראשונה, והאותיות הם הכלים, ואח"כ כשנשברו הכלים ונפרדו איש מעל פני מתו, האורות נשארו בבחי' תגין, על האותיות שהם הכלים. והטעמים, הוא שם מ"ה החדש, שיצא אח"כ מאור המצח, לתיקון המלכים, כמ"ש בע"ה. וזה טעם הם"ת, שיש לו בחי' כתיבת אותיות ותגין, וחסרים ממנו טעמים ונקודות. כי כבר ידעת, כי ס"ת הוא בחי' היסוד דאבא, וכבר נודע בזהר בהרבה מקומות, דבמחשבה אתבריר כולהו, ולכן הם"ת מורה על זה הנ"ל, ועל ידי מה שהש"ן קורא הפ' בתורה, בטעמים ונקודות, הוא לתקן מה שחסר ממנו. לכן תמצא, כי הטעמים יש בהם הוראה בהוצאת הכל הפה, כי יש ניגון פרטי לכל טעם בפני עצמו, בהוצאתם מהפה ולחוץ.

ד) וכן הנקודות יש להם הברות כמו א, א, א, א, א, א, א, א, א, א, אבל התגין אין להם שום תנועה ונדנוד בעת קריאת האותיות, והטעם כי בחי' הטעמים והנקודות הם מורים בזמן שהאורות בתוך הכלים. ולכן הם נרגשים ונדנדים בעת קריאת האותיות, יען כי ע"י הנקודות והקריאה הם מאירים בתוך כליהם, שהם האותיות, אבל התגין מורים על זמן היות האורות על גבי האותיות וחוץ להם, שאז אין להאותיות שום נדנוד ותנועה, כי רוחניותם נסתלק מתוכם, אמנם עומדים עליהם מרחוק, להאיר להם הארה מועטת, כדמיון התגין העומדים זקופים על האותיות, לא בתוכן.

מ) עוד יש שינוי אחר, כי הטעמים והנקודות, יש מהם הרבה שעומדים תוך האותיות, כמו דגש ורפה פסיק ומקף בטעמים, ושורק בנקודות, ויש מהם שעומדים תחת האותיות, אבל התגין כל בחינתם אינם אלא על גבי האותיות תמיד מבחוץ להם, אמנם עכ"ז עומדים אצלם להאיר להם, אע"פ שאינם בתוכם, כמ"ש.

פנים מאירות

הדעת, ולהיותו נמשך מזווג הפנימי ע"כ הוא גדול מאד, וע"כ לא היה כח בכלי שלו שיוכל לסבול אותו, כי אפי' בעולם התיקון ה"ס דעת הנעלם שאינו מתפשט למטה מחו"ב, כמ"ש בע"ה במקומו.

דחו"ב, אשר בחי' ע"ס של ראש של מוחין אלו נשארים בחו"ב עילאין הנ"ל בעצמם, והגוף של אותה הארה דהיינו ע"ס דהתפשטות המלכות של המוחין דראש הנ"ל, ה"ס ה' חסדים וה' גבורות שנק' אור

ג) ואמנם למטה בע"ה, נבאר סדר או"א ומציאותם, ושם נאמר, כי אבא כולל י"ס, וכן אמא כלולה מי"ס, וכן זו"ן מי"ס. והנה כמו שז"א הנקרא ישראל כלול הוא מי"ס, ונחלק לב', נגד לאה ורחל, ונמצא שרגלי לאה עד שליש ת"ת דז"א, שהוא בחזה שלו, ומשם ולמטה מתחיל ראש רחל. כן הענין באו"א, כל אחד מהם נחלק לב' חצאין, וב' חצאי העליונים של או"א, נקרא או"א עלאין, וב' חצאי התחתונים, נקרא יש"ס ותבונה, וכאשר נעריך כל זה בבחי' אחת, נמצא כי ראש ישסו"ת הם בחזה, בספי' שליש ת"ת דאו"א עלאין, ועיין לקמן.

ס) ונחזור לענין, ונאמר ענין סדר ירדת ז' כלים של מלכים, איך נשברו וירדו, הנה אמרנו לעיל כי בתחילה יצאו כל הכלים, ואח"כ יצאו כל האורות כלולים בכתר, ואח"כ כולם בחכמה ואח"כ כולם בבינה, ואז היו ז' מלכים אלו במעי

פנים מאירות

דראש ה"ח וה"ג של הדעת דגופא. ובחי' ב' דגופא ה"ס התפשטות המלכות דראש דבחי' ב' והמה נקראים חג"ת. ובחי' התפשטות המלכות של ראש דבחי' ראש הג' המה נקראים נהי"מ.

וזה אמרו, וכן זו"ן כלול מי"ס. כי הדעת ה"ס כחב"ד דזו"ן, והיינו בחי"א הנ"ל מזווג הפנימי ובחי' ב' הם חג"ת שבו ובחי' ג' הם נהי"מ שבו כנ"ל. אמנם בהם אין אנו מבחינים שיש ע"ס בכל בחי' מהם כמו שאמרנו בג' בחי' דראש, כי לא הספיקו להתפשט בעצמם בסוד הזווג דע"כ נשברו, כמ"ש כל זה לקמן באורך. ולפיכך נקראים ביחד רק עשר ספירות, והבן.

כן הענין באו"א כ"א מהם נחלק לב' חצאין וכו': ענין התחלקות זו נתבאר היטב בפמ"ס בענף ט"ז, שמקורו הוא מכח נהי"מ דס"ג שנתחלקו מעל הס"ג ונגנזו בתוך מ"ה וב"ן הפנימים, כדברי הרב לעיל בענף ח' ע"ש. שמשם ואילך מוכרח כל בחי' בינה או ס"ג להתחלק לחצאים: שחלק העליון דבינה ה"ס ע"ב ואו"א עלאין וחלק התחתון ה"ס ס"ג וישסו"ת, עש"ה.

ג) אבא כולל י"ס וכן אמא כלולה מי"ס וכן זו"ן מי"ס: זה כבר נתבאר היטב לעיל אשר סוד ג"ר דנקודים המה ג' ראשים שבכל אחד ואחד ע"ס: אשר ראש הפנימי, כלומר, היוצא ע"י זווג הפנימי שבנקבי עינים של כללות הראש דנקודים, ה"ס הראש שנק' כתר. וראש הב' דהיינו אח"פ דראש הנקודים, כלומר, התפשטות המלכות דנקבי עינים עד הפה ה"ס הראש החיצוני שנק' חו"ב. אמנם בסוד הסת"ב דעליון שנעשה הסת"א אצל התחתון, כמו שהארכנו בענין בפמ"ס בענף ט"ז נעשו גם אח"פ לבחי' ראש גמור וגם בהם ב' זווגים: פנימי וחיצוני, כלומר שהראש החיצוני הזה נבחן לע"ס: גלגלתא ועינים, ואח"פ בפני עצמו, אשר בחי' זווג הפנימי שמעינים ולמעלה ה"ס או"א עלאין שנקראים ביחד אבא, וזה אמרו שאבא כולל י"ס. ועד"ז גם זווג החיצוני שבפה ה"ס ישסו"ת, וזה אמרו, אשר גם אמא כלולה מי"ס.

ויתבאר בענפים הבאים בע"ה אשר כמו שאנו מבחינים בראש ג' בחי' ע"ס של ראש עד"ז נבחן ג"כ הגוף לג' בחי': אשר הגוף דבחי' א' ה"ס התפשטות דבחי"א של מלכות

הבינה, כדמיון העובר בבטן המלאה. ונבאר ענין יציאתם משם, הנה נתבאר לעיל, כי אדה"ר גרם ע"י מעשיו חזרת פב"פ לזו"ן, כי קודם שנברא אדה"ר היו זו"ן אב"א. ודע, כי א"א לעולם לחדש שום זווג, אפילו בבחי' אב"א, אם לא ע"י מצות מעשיות התחתונים, ואמנם קודם בריאת אדה"ר, בעת האצילות, היה בהכרח שאותו פעם ראשון תהיה מאליו הזווג, שלא ע"י מצות, כי אדם אין עדין עד אחר הזווג ההוא, אמנם לא היה אלא בבחי' אב"א, וכשנולד אדה"ר ע"י הזווג ההוא, החזירה פב"פ ע"י מצותיו ומעשיו, אמנם מאז ולהלאה אנו צריכין לעשות כל הבחי' אפי' בחי' זווג אב"א על ידינו, כמ"ש בברכת אבות.

ע) והנה כל זה אינו אלא בזו"ן, אבל באו"א לא הוצרכו מעשה ידי אדם, כי ע"י עצמם מאליהם, שלא ע"י אדה"ר, חזרו פב"פ. והנה זה הזווג הא', טרם שנברא אדה"ר, עליו נאמר בזהר פעמים רבות, וז"ל כד סליק ברעותא למברי עלמא. פי' כי אז לא היה עדיין התעוררות התחתונים, אלא מאליו סליק הכי ברעותא, וזה היה להכרח כי אדם אין, לכן היו האורות התחתונים עולים למעלה בסוד מ"ן, תמורת מה שעושים נשמות הצדיקים עכשיו שהם עולים בסוד מ"ן. וז"ש כד סליק ברעותא, שהוא העלאת מ"ן כי אז היו עולים שלא ע"י מעשה התחתונים.

פנים מסבירות לענפים י"ט, כ'

א' ע"ש. כלומר מלכות שבמלכות שה"ס התפשטות הנמשכת מהסת"ב, אחר שהמלכות ובחי"ד עצמה העומדת בפה של ראש התפשטה בעצמה מינה ובה לע"ס שלה עד מלכות שבמלכות המכונה טבור, ואז מתפשטת המלכות דמלכות הזאת באו"ח שממעלה למטה ועושה הסיום של האור בכח הצמצום, כמו שנתבאר לך היטב בענפים הקודמים. ומאחר שהיא בחי' מלכות דמלכות בלי שום התכללות וחיבור מג' בחי' הראשונות ע"כ נקראת מדת הדין, שענין הדין שבה נתבאר היטב בפמ"ס בענף א' ומשם תדרוש ותבין.

וז"ש ז"ל ראה שאין העולם מתקיים עמד ושיתף עמה מדת הרחמים וה"ס צמצום ב' שנקרא צמצום נה"י דא"ק, כדברי הרב בענף י"ד ע"ש. שה"ס תיקון המ"ן מסבת הירידה דנה"י דס"ג לתוך פנימיות דנה"י דא"ק עצמו, שמכח זה נכללה המלכות גם בג' בחי' הראשונות שהם מדת הרחמים כמ"ש בפמ"ס ענף א' אשר בהם לא נגע ענין הצמצום כלל, רק בנקודה אמצעית ע"ש.

ולפיכך הוכן מכאן ואילך ב' בחי': א' ה"ס תיקון המ"ן מכח צמצום הב' הנזכר. בחי' ב' היא, כי נשאר גם עתה חלק מהפרצופין אשר שם לא הגיע מזה האור הנמשך מכח השיתוף דמדה"ר בסוד המ"ן, ולפיכך נשאר במדת הדין מכח צמצום א' שאינו משותף וממותק

נחזור לבאר סדר יציאת ז' מלכים אלו מתוך הבינה ואיך נשברו וכו'. וכדי להסביר ענף זה נקדים מתחילה מה שיש לדייק בדברי הרב בענין תיקון הקוים דע"ס דנקודים. כי בענף הקודם אומר הרב, שכל ע"ס דנקודים יצאו זה למטה מזה דהיינו רק בקו אחד, וא"כ משמע אשר בכל עה"ס לא היה תיקון קוים. ובמ"א אומר אשר ג"ר יצאו בתיקון קוין ולא זה למטה מזה אלא כתר למעלה וחכמה בימין והבינה בשמאל. ובמ"א אומר אשר בג"ר היה רק תיקון קוים במקצת ע"ש. באופן שדבריו צריכים בירור.

וראוי שתזכור היטב כל מה שביארנו בענף העבר בסוד דכר ונוקבא, אשר זה האור דבקע לפרסא וירד למטה מטבור דא"ק עצמו כלומר בפנימיות, הרי הוא שורש הדכר דכלהו דכורין דאבי"ע. וזה האור שיצא דרך עינים וירד למטה מטבור מחוץ והלביש לא"ק מטבור ולמטה הוא השורש לכלהו נוקבין דאבי"ע, ע"ש היטב דבר בטעמו. וכללם של הדברים הוא משום דכללות הפרצוף שיצא ע"י תיקון מ"ן שאנו מכנים אותו צמצום ב' או שורש הב' שז"ס דברי חז"ל מתחילה נברא העולם במדת הדין שה"ס צמצום א', משורש הזה לא יצא אלא כלי אחד לכל עה"ס, כדברי הרב בע"ס דעקודים עש"ה. וכלי זה ה"ס בחי"ד שנקראת נקודה האמצעית ממש כמ"ש בענף

המסיימת לכל פרצוף, שזהו בחי' חזה או טבור, וע"כ נמצא כל תחתון בירידה גדולה בערך מצבו הקודם, שאינו מלביש אלא לחלק הסוף דעליון, מה שמקודם המ"נ היה מלביש לתוך וסוף דעליון דהיינו מפה עד הטבור שהוא היה אז בחי' תוך, ומטבור עד סיום רגליו שהיה זה בחי' הסוף. והנה נתבאר ב' ההבחנות ההפכיות שיצא לנו בכל תחתון, דהיינו עליה וירידה.

ותדע משום זה אשר באמת יוצאים מכל זווג שע"י עליית מ"ן ב' פרצופין

יחד: פנימי וחיצוני כדברי הרב בענף ט"ז שהטבנו בביאורם בענף הקודם. אשר הפנימי נמשך ממש אחר מקורו שממנו יוצא, ונמצא שמתעלה ומלביש לאח"פ דעליון כאמור ונמצא לו ע"י המ"ן עליה גדולה, כי מה שהיה מטרם זה מלביש רק בחי' גופא דעליון שמפה ולמטה, הרי שעולה מפה ולמעלה לבחי' ראש דעליון כאמור. אמנם החיצון נשאר על חוקו כמצבו מצד שורש הא' ויש לו משום זה ירידה כי הפה כבר קיבל לבחי' טבור, ונמצא שהפסיד בחי' התוך של העליון שנק' עלמא דנוק' כי אין שם אלא אור הנקבה כדברי הרב לעיל בענף י"ג עש"ה. ובדברים האלה נתתי לך הפתח להבין דברי הסבא דמשפטים כל ההמשך דשם ואכמ"ל באלה.

גם ידעת ענין הזווג החיצוני שנעשה בפה של ראש הנוהג בכל ראש בסוד המ"ן ובקיעת הפרסא, שאז נתעורר השורש הא' שבכחו מתיחדים האח"פ והעינים וגולגלתא לאחד ממש בקומה שוה, כהמצב שמטרם המ"ן שכאו"א קומתו שוה עד הכתר כנ"ל. שאז מוכרח כל

ממדת הרחמים. וכבר הארכנו בענף הקודם באותם ב' הבחי' הנ"ל, אשר אור העינים שה"ס אור דתיקון מ"ן נמשך רק בב' חלקי הפרצוף ראש ותוך ונפסק. ובחי' הסוף דכל פרצוף נשאר במדה"ד כמו בצמצום א', והוא משום שאין לו המיתוק דמדה"ר כמבואר.

וכבר נתבאר בענף הקודם שיחד עם עליית מ"ן נעשה קצת תיקון בנה"י גם כן, דהיינו בחלק הסוף של הפרצוף, ותיקון זה נק' התלבשות נה"י דעליון בתחתון באופן שנעשה חלק מבנין התחתון, כמו שהרחבנו הדברים בסוד שיפולי מעיים עש"ה. והוא, כי בסוד תיקון המ"ן שנתעלה המלכות של ראש שהוא מקור יציאתו של התחתון אל נקבי עינים, נבחן בזה כלפי התחתון: עליה וירידה ביחד. כי יש כאן עליה גדולה לכל תחתון משום שנתעלה המקור שלו שממנו יוצא, דהיינו המלכות של ראש דעליון כאמור. כי בזה יכול התחתון לעלות ולהלביש על אח"פ דראש העליון ג"כ, כי מקורו עומד עתה בנקבי העינים. ויש כאן ירידה, משום שב' השורשים מצמצום א' ומצמצום ב' שולטים כאחד בפרצוף, ומתוך שמצד שורש הא' הרי מקור יציאתו של התחתון דרך פה של ראש, נמצא בכחו שהתחתון אינו יכול להגביה את עצמו למעלה ממקורו שבפה דעליון, ומצבו מוגבל להמצא למטה מפה, מפני שמשם הוא מתחיל ע"פ שורש הראשון כאמור. ומאחר שהפה דעליון כבר אינו בבחי' מלכות הכללית דהיינו מלכות של ראש, כי כבר נתעלתה למקום נקבי עינים והפה קיבל לבחי' מלכות דמלכות, דהיינו אותה המלכות

תחתון לרדת מאח"פ דעליון, שהרי המקור שלו כבר חזר וירד מנקבי עינים אל מקומו כבתחילה אל הפה של ראש. אמנם אז יורד וכל שבחו עמו, כלומר דגם אחר ירידתו למקומו יש לו אותן המוחין כמו שהיה לו בעת היותו מלביש לאח"פ כמ"ש בענף הקודם. והנה זה הגיע רק לפרצוף הפנימי, אמנם ודאי לא שייך זה כלפי החיצון כי מעולם לא נתעלה לאח"פ דעליון כאמור. אמנם מתוך שהחיצון מלביש עתה על הפנימי בקומה שוה מפה ולמטה, נמצא הפנימי משפיע מוחותיו העליונים שהשיג מאח"פ דראש גם אל החיצון. ותדע שהפנימי הוא שורש הדבר והחיצון הוא שורש הנוק' המקבלת מן הדבר. וזה הכלל, שאותו שיעור הקומה שפרצוף אחד מלביש לחבירו, נמצא שמשגי כל שיעורו של האור הנמצא שם כמבואר בענפים הקודמים. ולפיכך כשנמצאים ב' פרצופין בקומה שוה, הרי אורותיהם בשוה וזכור זאת.

ונמצינו למדים בענין הדבר והנוקבא אשר הם ממש פרצוף אחד, כי יוצאים שניהם מזווג אחד. וכל ענין התחלקותם הוא משום ההפכיות דעליה וירידה, שבהכרח הם מחויבים להמצא בכל פרצוף היוצא ע"י עליית מ"ן כמבואר לעיל. והיא הנותנת התחלקות פנימי וחיצון הנ"ל שהמה בחי' דו"ג כאמור. גם תבין מתוך זה אשר שיעור החסרון בנוק' שוה ממש כמו שיעור העודף בדבר, וכן כל העדפה ושבחו של הדבר הוא מסיבת ירידת הנוק' וממש כשיעור ירידתה. כי סיבת ירידת פרצוף החיצון הוא מכח התעלות מקום המלכות דראש אל נקבי עינים, דע"כ

נשאר החיצון באור הנקבה שממטה לטבור, אמנם הוא המדה והשיעור שהרויח הפרצוף הפנימי, שהרי מכח זה הוא נתעלה ונמשך אחר המלכות דנקבי עינים ונטל אח"פ דראש לחלקו כאמור. **אמנם** תשכיל אשר כל האמור נוהג בעיקר בהבחן הסוף מכל פרצוף, והוא כמ"ש לעיל אשר מזמן תיקון המ"ן ואילך שנשתתפה מדה"ר בדין, עכ"ז נשאר חלק הסוף דכל פרצוף במדה"ד, והוא מטעם המבואר בענפים הקודמים, אשר כל בחי' רת"ס דהפרצוף שיצא דרך נקבי עינים נמצאים מסתיימים למעלה מטבור עש"ה. ונמצא אור העינים שהוא האור דשיתוף מדה"ר בדין אינו מגיע לחלק הסוף שהוא למטה מטבור ונשאר על כן במדה"ד בלחודוי כמטרם המ"ן. **ונתבאר** בענף הקודם שמצד ההתכללות דמלכות שבעינים בפה נמשכים בחי' חלק מאח"פ דראש ויורדים ונשפלים בפרצוף החיצון העומד למטה מפה, שה"ס שיפולי מעיים. כמ"ש שם אשר ז"ס שבולת הזקן שהוא חלק אח"פ דעליון ממש שירד לתוך וחג"ת שמפה ולמטה. וז"ס פרסא וטבור, אשר חלק מחב"ד דס"ג נשפל ונמשך למקום חג"ת דס"ג. גם זה סוד היסוד והעטרה, שחלק מחג"ת שלמעלה מטבור נשפל וירד לנה"י דלמטה מטבור.

ובזה תדע אשר גם בחלק הסוף דלמטה מטבור נמשך ג"כ מסוד השיתוף דמדה"ר בדין, דהיינו השיפולי דחג"ת שיצא מבחי' חג"ת ונכנס לבחי' נה"י, שה"ס יסוד ועטרה. וא"כ יש גם בסוף מבחי' התקונים הנמשכים מאור העינים, אלא רק בבחי' הראש לבדו, כלומר רק

דהיינו אחר שתבחין בו ע"ס דראש הנק':
גלגלתא עינים ואח"פ, תבין אשר
השיפולי דחג"ת מגיע לו רק בראש
הפנימי שלו דהיינו מעינים ולמעלה, ועד
שם נמצאים עצמותם של הכלים דחג"ת,
אמנם באח"פ שלו כבר אין עצמות
דשפולי החג"ת מגיע לשם, אלא רק בחי'
הארתם לבד ולא עצמות.

וכדי שתבין הדברים על מתכונתם תקיש
זה אל בחי' שבולת הזקן וג"ר
דנקודים אשר הרב מבאר אותם היטב
לעיל בענף ט"ו. וכבר ידעת ששבולת
ויסוד ועטרה הם ענין אחד. ותוכן דבריו,
אשר שבולת הזקן כולל אח"פ דראש
דעליון וממנו נוטלים כח"ב דנקודים. אשר
הכתר נוטל מעצמות אור האוזן
שבשבולת דהיינו סוד שיפולי דעליון,
וחו"ב נוטלים מחוטם פה דשבולת, אלא
שיש בהם קצת הארה מאור האזן עש"ה.
פירוש, דהשבולת ה"ס שיפולי אח"פ
דראש לתוך של ראש דפרצוף החג"ת,
כנ"ל והנה בראש דחג"ת יש שם ע"ס:
גולגלתא עינים ואח"פ, שמעינים ולמעלה
הוא ראש הפנימי ואח"פ ראש החיצון.
וכבר ידעת שעצמות הכלים דעליון אינם
נמשכים להתלבש רק בראש הפנימי
דמעינים ולמעלה, אמנם בראש החיצון
מגיע רק הארה מכח התכללותם כאחד
בשורש הא', אבל עצמות אח"פ אינו
נשפל יותר למטה מנקבי עינים דראש
החג"ת. והוא שנוטל הכתר דנקודים,
דהיינו הכתר דפרצוף נה"י החיצון אשר
כבר אין שם מעצמות דעליון אלא קצת
הארה לבד כאמור.

ועד"ז תבין ג"כ בחי' הראש דפרצוף
הפנימי שה"ס היסוד כמ"ש לעיל

באותו החלק דחג"ת הנמצא בתוכו
שנהפך לבחי' נה"י בסוד שיפולי מעינים
כאמור.

והנה הרב אומר בענף ט"ז אשר
חיצוניות המלכות דעליון יורדת
ונעשת פנים בפנימיות התחתון, שכוונתו
על ענין השיפולי חלק מבנין העליון
שיורד ומתלבש בתחתון, ואע"פ שאינו
נמשך אלא מפה דעליון שהוא בחי'
חיצוניות המלכות, כמ"ש לעיל אשר
פנימיות המלכות כבר נתעלה אל נקבי
עינים והפה ירד לבחי' מלכות דמלכות
כדוגמת הטבור, מ"מ מאחר שהיא נכללת
ג"כ ממלכות הפנימיות שבעינים משום
זה בכחה להמשיך ג"כ חלק מאח"פ
דראש דעליון ולהתלבש בראש התחתון,
כנ"ל אמנם הרי גם התחתון יש לו ע"ס
בראש שלו שנק' ג"כ: גלגלתא עינים
ואח"פ, וא"כ היתה התלבשות דאח"פ
דעליון צריכה להמשיך עד הפה דראש
של התחתון, ומשום זה אומר הרב שאינו
כן אלא היא נמשכת ומתלבשת רק עד
המלכות של ראש דפנימיות של התחתון,
כלומר עד מקום נקבי העינים דראש
התחתון ולא לאח"פ של התחתון. וזה
אמרו שחיצוניות דעליון נעשה פנים
בפנימיות של התחתון, דהיינו בראש
הפנימי שלו שמעינים ולמעלה ולא
בראש החיצון שהוא אח"פ, כאמור.

ומכח דברים אלה יצא לנו ב' הבחנות
בבחי' הראש דפרצוף נה"י, שהרי
ביארנו למעלה שיש לו כלים מתוקנים
בשיתוף דמדה"ר בתיקון קוין וכו' מצד
שנמשכים לשם חלק מכלים דחג"ת, ואור
העינים מגיע להם אשר ה"ס היסוד
כאמור. ותבחין על כן ב' בחי' ביסוד הזה,

אשר הכלים שלהם הם בג' שלישים עליונים דנה"י דא"ק, והם באמת כבר בכלים דנה"י שכולם בחי' אחורים שנמשכו מסוד אור הג' דהסתכלות עינים באח"פ, שמאור הזה אין שום תיקונים. אמנם חו"ב להיותם בחי' אח"פ, א"כ מתיחדים עם ראש הפנימי מצד שורש הא' ומקבלים הארה מאור העינים, וע"כ אומר הרב שיש בהם תיקון קיום במקצת דהיינו משום ההארה שמקבלים מהכתר. חלוקה ג' ה"ס ז"ת שמפה דחו"ב ולמטה, והם ודאי שאין בהם תיקון קיום ולא כלום, וע"כ יצאו זה למטה מזה.

והנה נתבאר לך היטב אשר גם שורש דכר ונוקבא הנפרדין מתחיל משורש הזה של תיקון מ"ן, שהוא משום שכל פרצוף הנאצל ע"י עליית מ"ן בהכרח שיוצא בשנים: פנימי וחיצון, שהפנימי הוא שורש הדכר והחיצון הוא שורש נוקבא. גם נתבאר אשר הדכר נבחן לבחי' ראש והוא משום שנמשך ונתעלה מפה ולמעלה עד האזן, ולפיכך גם אחר ירידתו למקומו יש לו ממש אותו הראש.

משא"כ הנוקבא שה"ס פרצוף החיצון היא נשארית תמיד מבחי' למטה מטבור בשכבר קיבל הפה הזה דעליון לבחי' טבור, ומעולם לא תוכל להתעלות למעלה מפה. וע"כ אין לך מבחי' אור המוחין אלא מה דיהיב לה בעלה כנ"ל באריכות.

גם ידעת אשר כל עיקר ההבחן בחידושי הכלים והתיקונים שבהם הוא רק מטבור ולמטה, כמ"ש באורך בענף ט"ו עש"ה. ולפיכך תדע אשר פרצוף נה"י דא"ק הפנימי הוא שורש לכלהו דוכרין דד' עולמות אבי"ע, והוא מכונה תמיד בשם

אשר נבחן ג"כ לב' ראשים, דראש הפנימי יש לו מעצמות שיפולי דעליון בסוד אור האזן וע"כ יש שם בחי' אור העינים ממש עם כל התיקונים דהיינו תיקון קיום וכו' ממש כמו בחג"ת. אמנם הראש החיצון, כבר אין לו מעצמות בנין החג"ת שה"ס כלים דפנים בסוד שיתוף מדה"ר אלא כבר הוא בבחי' מדה"ד, אמנם יש שם קצת הארה מאור האזן. וכבר נתבאר סוד אור האזן שה"ס אור העינים של פרצוף ס"ג המכונה על שם און דע"ב דא"ק, כמו שהארכנו לעיל עש"ה.

וע"כ שלישי עליון של היסוד נמצא מחובר בתיקון קיום וממש כמו חג"ת, ומקומו בשליש תחתון דת"ת השייך ג"כ לחג"ת, אלא בסוד שיפולי מעיים שנשפל ונמשך לבחי' נה"י כנ"ל. ושם עיקר הראש דפרצוף נה"י, כנודע שעיקר הראש הוא פרצוף הפנימי והוא נמשך מהטבור עד סיומא דגופא. וזה החלק של היסוד היוצא לבר מגופא, ה"ס ראש החיצון דנה"י דהיינו בחי' אח"פ שבו, כאמור לעיל.

ובאמור יתבאר לך ג' חלוקות בדבר תיקון הקיום בע"ס דנקודים, כי בכתר אשר ה"ס ראש הפנימי ואשר הכלים שלו בבחי' שלישי תחתון דת"ת דא"ק, דהיינו בסוד שיפולי חג"ת, א"כ ודאי שבו מגיע אור העינים וכל התיקונים כמו חג"ת גופיהו, ואשר ע"כ יש לו תיקון קיום גמור כמו חג"ת, וכמ"ש לעיל אשר ה"ס שלישי עליון דיסוד דא"ק, שהוא ג"כ ראש פנימי ובחי' כתר כנ"ל עש"ה.

חלוקה ב' הוא סוד חו"ב שה"ס ראש החיצון, דהיינו אח"פ דראש.

התיקונים לשאר הפרצופין, משא"כ מקודם דאתתקן הכתר היה ענין שביה"כ וכו', עש"ה.

והנה דבריהם ז"ל עם המתבאר לעיל, אשר יסוד דא"ק נבחן על ב' בחי' בסוד ב' ראשים: פנימי וחיצוני, אשר ראש הפנימי הוא מצוי בגוף עצמו מטבור ולמטה, שה"ס מעינים ולמעלה וה"ס הכתר ועיקר הראש, שיש בו אור האוון וכל התיקונים הנמשכים מכח הכלים המתוקנים מפרצוף חג"ת שלמעלה מטבור. אמנם ראש החיצון הנגלה ויוצא לבר מגופא, כבר הוא בחי' תוך ולא ראש, וכבר אין בו כל התיקונים דאור האוון, כמו שנתבאר לעיל, משום שהוא בחי' נה"י ממש בלי השיפולי כלים דחג"ת כמו הכתר. אמנם משום שאינו תוך ממש אלא שהוא בחי' אח"פ יש לו הארה במקצת, מכח התיחדותם בסוד שורש הא', עש"ה.

והנה היסוד דא"ק השפיע בנקודים בב' הזווגים הנ"ל. וע"כ אומר שהשפיע בעמידה, כי כן מכונה השפעה דכתר היסוד, כלומר דרישי ירכין הם במקומם. ופירוש רישי ירכין, ה"ס חו"ב, כמ"ש שם בתחילת הענף הנזכר. וז"ס שהיסוד גבוה מחו"ב, דהיינו בסוד זווג הפנימי דהיסוד שנק' עמידה, דהיינו בשליש עליון דהיסוד הטמון בש"ת דת"ת הגבוה מרישי ירכין שהמה חו"ב כאמור.

אמנם מה שקבלו חו"ב מזווג הפנימי דיסוד נבחן בחיוב לראש וגוף כנודע, כי אין קיום לאור בלי כלי ואין כלים אלא בגוף, שה"ס האו"ח שממעלה למטה. ותדע שהגוף הזה ה"ס כלי הדעת, שה"ס התפשטות המלכות דזווג הפנימי

הויה דאלפין במילוי מ"ה כזה: יוד הא ואו הא, שעולה מ"ה. ופרצוף נה"י החיצון דא"ק, דהיינו עה"ס דנקודים הוא השורש לכלהו נוקבין דד' עולמות אבי"ע, והוא מכונה תמיד בשם הויה במילוי ההין כזה: יוד הה וו הה, בחשבון ב"ן. **והנה** לפי"ז יש להבין מ"ש הרב לעיל בענף י"ז אות ז' וז"ל: **כי הנה ביטול המלכים היה, לפי שלא נתקן עדיין כחדא אדם דכר ונוקבא, וזהו עצמו סוד טפי הזרע של יוסף, שיצאו בלתי נקבה אלא מזכר לחוד עכ"ל.** אשר לכאורה סותר כל המתבאר לפנינו, אשר הוכחנו כי עה"ס דנקודים המה שורש כלהו נוקבין. וגם הרב עצמו לעיל בענף ח' אומר להדיא על עה"ס דנקודים וז"ל: **וכאן נולדה הנקבה עתה תחילה, ע"ש.**

אמנם כן צריך להבין מאד ענין השפעת יסוד דא"ק לג"ר דנקודים. גם מה שמאריך הרב לעיל בענף י"ז לדייק, אשר יסוד דא"ק אינו בבחי' רובצת, כלומר בבחי' נה"י דאימא המתלבשים בזו"ן דאצילות אשר שם הדעת למטה מחכמה ובינה אלא א"ק עומד ולא רובץ, וע"כ נמצא היסוד שלו למעלה מחו"ב ונמצא משפיע אליהם. ע"כ דבריו בקיצור עש"ה. **והנה** עומק הדברים האלו הם עד אין קץ, גם עדיין חסר לנו ידיעות בחכמה שלא בארנו, ועכ"ז אבאר מעט לפי הצורך להבין קשר הדרושים דשביה"כ. ואיתא באד"ר (אות י"ג) בתחילתו לפרש ענין תיקון האצילות וז"ל: **מאן דבעי לאתקנא ולמעבד יתקן בקדמיתא תקונוי עש"ה.** פירוש, אשר קודם כל התיקונים אתתקן מקודם הכתר בעצמו, ואז היה אפשר להמשיך

והוא המכונה דעת עליון או דעת הנעלם, שבזה נמצאים או"א משפיעים לז"ת שה"ס זו"ן רק מבחי' ראש החיצוני שלהם שלמטה מהכותל הנ"ל, ואז נמצא הדעת ההוא למטה מחו"ב עילאין ובזה מתקיימים, והבן.

והנה תיקון זה הוא שורש זווג ישסו"ת הנק' **רובצת** שפירש הרב לעיל בענף י"ח אשר מגבהת רישי ירכין לעילא והיסוד שלה נשפל למטה מהם, וע"כ נמצא הדעת דז"א למטה מחו"ב שלו עש"ה. והיינו כדאמרן, אשר רישי ירכין ה"ס חו"ב דפרצוף נה"י, והוא המקבל ה"ח וה"ג מדעת עליון שה"ס יסוד הגנוז בש"ת דת"ת דעליון שנק' חו"ב עילאין, ואותם היא מסתרת ומעלה אותם למעלה באופן שלא יגיע לז"א אלא מדעת תחתון, דהיינו יסוד ועטרה הבליט ונגלה לבר מגופא, שבזה נמצא הדעת ודאי למטה מחו"ב עילאין. ובזה הוכנו כל התיקונים דאצילות באופן שיוכלו לקבל האורות דעליון ולא ישברו, והבן. ותדע שזו"ס ושורש לדברי חז"ל שהמשמש מטתו בעמידה קרוב למיתה יותר מאל החיים, דהיינו ממש מקרה דשביה"כ שהיה בעמידה, כי כל החיים מתחילים מעולם התיקון, ששם כבר מוגבל סוד הגבהת רישי ירכין לעילא והבן.

דחו"ב מעינים ולמטה כאמור. ובזה תבין דברי הרב בענף הסמוך, אשר בשבירת כלי הדעת נתבטל הסתכלות עיינין דאו"א עש"ה והבן.

ובזה תבין מ"ש לעיל על אמרו דשביה"כ היה מפני שלא נתקן כחדא אדם דכר ונוקבא ע"ש. ובאמור תבין היטב אשר הגם דכלהו ע"ס דנקודים המה סוד נוקבא, אמנם חסרים תיקוני הנוקבא. וזה אמרו שלא נתקן כחדא אדם דו"נ, שהכונה על התיקון דאו"א בכותל אחד לשניהם המחזירים פב"פ כנודע, שענינו יתבאר לקמן. וז"ש בשער מרשב"י וז"ל: **כשנתקנה כלה עליונה יצאו טפי דמים תחילה, הה"ד ואלה המלכים וכו'**, והיינו כדאמרן שלא נתקן כחדא אדם דו"נ, שסובב על תיקון כותל אחד דאו"א, שנק' כלה עליונה והבן. ותיקון זה נק' ג"כ תיקון הכתר, דכל זווג פנימי נק' כתר. וה"ס העלמת דעת עליון הנ"ל שלא יושפע לז"ת. וז"ש באד"ר, דמאן דבעי לתקנא יתקן בקדמיתא תקוני, דכונתם על תיקון הכתר כאמור ואכמ"ל.

ודע שכותל פירושו מסך, וה"ס המסך דאתפרש באצילות תחות או"א עילאין, אשר הדעת שלהם דהיינו ה"ח וה"ג היורדים ממעלה למטה, כנ"ל בדברי הרב ע"ש צריך להשאר אצלם למעלה,